

Sfeervolle najaarsbijeenkomst

Het is altijd weer sfeervol, de NDV najaarsbijeenkomst op 17 november in het Schip van Blaaui in Wageningen. Ook dit jaar was er weer zo veel belangstelling dat er geen vrije stoel meer te vinden was.

‘Up Memory Lane’

De eerste lezing was van Carla Teune, voormalig Hortulanus van de Hortus Botanicus in Leiden. Onder de titel: Planthunting Sichuan 2012 | Up Memory Lane beschreef zij een studiereis naar bijzondere planten tussen de steden Chengdu en Leshan. In het vroege voorjaar van 2012 bezocht zij dit gebied met een select gezelschap van specialisten in botanie. De gids was de Japanner Dr. Mikinori Ogisu, een met de Chinese flora bekende dendroloog en een goed floristisch geobotanist.

Roy Lancaster, een internationaal befaamd dendroloog en *planthunter*, was een van de deelnemers. Roy was er eveneens bij toen Carla ditzelfde gebied eerder bezocht in 1980. Een deel van de beelden toonde de jongere versie van Roy en Carla van die reis. Bovendien leidden beide excursies bergopwaarts. Vandaar de titel ‘Up Memory Lane’. Ook John Massey, Engelse kweker van de Ashwood Nurseries vlakbij Birmingham, had zich aangemeld. Hij was er op gebrand de zeldzame en lichtroze bloeiende *Helleborus thibetanus* te vinden – wat tijdens deze reis is gelukt.

Uiteraard was er aandacht voor een van de markantste bomen die we kennen uit China: de vaantjesboom of *Davidia involucrata*. Deze boom is ontdekt door de Franse missionaris Père David en door hem in 1869 voor het eerst beschreven. Tijdens deze reis in het vroege voorjaar zag je tegen de berghellingen verspreid witte vlekken van een vroeg bloeiende kersensoort, terwijl alle andere bomen nog volledig kaal waren. Het intrigeerde de leden van het gezelschap, benieuwd als ze waren om welke soort het ging. Het was *Prunus dielsiana*.

Bij de lezing werden planten genoemd die mij niet bekend waren: *Neolitsea*, *Symplocos*, *Eurya japonica* en *Ypsilandra thibetica*. Ook

Rhus verniciflua

Foto: Ineke Vink

De ruig behaarde zaadbolster van *Corylus ferox*
Foto: Ineke Vink

Brassaiopsis, een geslacht uit de familie der Araliaceae, die in tegenstelling tot *Fatsia japonica* niet in het najaar maar in het voorjaar bloeit. Enorme (boom)varens als *Alsophila* en *Woodwardia unigemmata* en een monotypisch klimmend geslacht uit de gentiaanfamilie, de *Crawfordia speciosa*. ‘*Rhododendron lutescens*’ klonk het en ik veerde op. Dat klinkt weer bekend! En andere struiken van dat geslacht zoals *Rhododendron augustinii* in prachtig zeldzaam blauw.

Carla daagde de zaal uit om de naam te geven bij een detail van twee sterk vertaktstekelige en ruig behaarde bollen in het gras. Het leken wel een soort zee-egels. Gerbert Klein Wassink herkende deze als de zaadbolsters van *Corylus ferox*. Nog twee bijzondere floristische ontmoetingen wil ik noemen. De één betreft de cultivatie van de lakboom, de *Rhus verniciflua* waarbij je ziet hoe de aftappunten aan de stam worden dichtgebonden om de sapstroom naar behoefte aan of uit te zetten. De andere komt van het geslacht *Daphne*, die in 2005 door Mikinori Ogisu is gevonden. Het bleek een nieuwe ontdekking die de naam *Daphne ogisui* kreeg.

De reis eindigde in de stad Leshan met beelden van typisch Chinese sampanbootjes op de rivier de Dadu en het heiligdom ‘The Giant Bhudda’.

‘Twee dagen: dan heeft u het daar wel gezien’

De tweede spreker was Wiecher Huisman. Eind 2014 besloot hij de feestdagen anders door te brengen en toog hij naar Chili en Argentinië. Geïnteresseerd in coniferen, kocht Wiecher ooit het tweedelige standaardwerk *Conifers Around The World*. Machtige *Araucaria*’s met een vulkaan op de achtergrond sieren de omslag. Een foto die is gemaakt in het Parque Nacional Conguillío in Chili. Dolgraag wilde hij daar eens rondlopen.

Wiecher begon de reis met een bezoek aan de parken in Santiago. Het voelde als ont-

waken in een andere werkelijkheid. Terwijl het bij ons hartje winter is, is het daar op het zuidelijk halfrond zomer. Vanaf het zuidelijker gelegen Temuco startte hij zijn reis zuidwaarts langs tal van nationale parken en reservaten.

Wiecher beschreef hoe deze reis, behalve een planthunt, óók een ervaring was van bevrijding en een openbaring van innerlijk zelfbewustzijn. De exotische flora en de landschappen – nu eens weelderig en intiem en dan weer weids en imposant – droegen daar zeker toe bij. Hij had er van genoten, ondanks de risico’s en ongemakken die met zo’n reis gepaard gaan. Bovendien regent het plaatselijk zo’n 5000 millimeter per jaar. Soms dus weken achter elkaar! Maar als hij in zijn huurauto ‘s ochtends op de enige weg naar het zuiden door de immense bergketens reed, verwachtte hij achter iedere bocht een nieuw avontuur.

Wiecher bezocht veel parken, die onder beheer stonden van een organisatie vergelijkbaar met onze Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. Voordat je een park kon betreden, moest je je melden bij een politiepost. Aan de rangers in het park werd je aanwezigheid doorgegeven. In een van de parken was Wiecher aan het fotograferen toen een ranger hem aansprak en hem maande voort te maken, wilde hij nog op tijd bij de (enige) uitgang komen. In het Parque Nacional Hornopirén en Parque Pumalín zag hij reusachtige *Alerces* (*Fitzroya cupressoides*) die evenals de mammoetboom (*Sequoiaden-*

Een detail van *Araucaria araucana* (ook wel 'apentreiter' genoemd)

Foto: Ineke Vink

Wiecher Huisman vertelt over zijn reis door de Andes

Foto: Geerten Kalter

dron giganteum) een opvallend zachte bast heeft. Ook passeerde hij de plaats Chaitén, in het voorjaar van 2008 weggevaagd door een vulkaanuitbarsting. Mensen die zich daar weer vestigen, doen dat op eigen risico. In Argentinië, ter hoogte van Temuco, kwam hij eindelijk in het Araucariawoud bij de plaats Vilcún, waar het allemaal om begon: de parken Refugio Llama en Parque Nacional Conguillío en de vulkaan Volcán Lanín. Zijn weg vervolgend naar het noorden wilde Wiecher nog één wens waarmaken: een bezoek aan de Atacama woestijn in het noorden van Chili en de zoutvlakten op de hoogvlakte in het aangrenzende Argentinië. Ofschoon ze het hem op het reisbureau hadden afgeraden, 'twee dagen is meer dan genoeg', stond hij er op om er twee weken voor uit te trekken. De opnamen die Wiecher liet zien, zijn fenomenaal. Hoewel zijn gehele presentatie en bewerking van de foto's mooi was en met zorg samengesteld, waren de opnamen van de woestijnen en zoutvlaktes als echte schilderijen om je in te verliezen. Helemaal niet saai, maar sereen en zeer indrukwekkend. Onverwacht ervoer Wiecher juist deze laatste periode van de vakantie als de apotheose.

In de middagpauze konden we even de benen strekken. We genoten van onder andere de *Ginkgo* in het Arboretum De Dreijen die in oogverblindend goud was gehuld. Inmiddels waren de voorbereidingen voor de traditionele 'takkenquiz' al getroffen. Hans Janssen had een keur aan niet-alledaagse takken bijeengebracht zodat het voor ons allemaal een serieuze uitdaging was om ze op naam te brengen. Er kwamen dertig takken voorbij van vooral wat minder bekende struiken. Pierre Theunissen was de winnaar van de dag, op de voet gevolgd door Carla Teune. □